

РЕШЕНИЕ

№ 520

гр. Горна Оряховица, 03.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, X СЪСТАВ, в публично заседание на трети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Илина В. Джукова

при участието на секретаря Стела Т. Бакърджиева
като разгледа докладваното от Илина В. Джукова Гражданско дело № 20214120100916 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Ищците ИВ. ИВ. П. и от ИВ. Н. В. твърдят, че страните са наследници по закон на починалия на 03.03.2016 г. И.П. С. – ответницата М. ИВ. СТ. е негова преживяла съпруга, ИВ. ИВ. П. – негов син, а ИВ. Н. В. – негов внук, син на починалата след него, на 25.02.2020 г., негова дъщеря П.И.В. Твърди се, че на 05.08.1997 г. И.П. С. съставил саморъчно завещание, обявено на 11.09.2018 г., с което завещал цялото си движимо и недвижимо имущество на ответницата, с което били накърнени запазените части на ищците от наследството му. Моли за съответно намаляване на завещателното разпореждане на И.П. С. в саморъчно завещание от 05.08.1997 г. до размера на запазената част на всеки от ищците – 2/8 идеални части на ИВ. ИВ. П. и 1/8 идеална част на ИВ. Н. В., с присъждане на сторените разноски.

В срока по чл.131, ал.1 ГПК ответникът М. ИВ. СТ. признава твърдяната от ищците родствена връзка между страните, както и твърдяното завещателно разпореждане на И.П. С. в саморъчно завещание от 05.08.1997 г., обявено на 11.09.2018 г. Моли за постановяване на решение за възстановяване на всеки от ищците на запазената му част от наследството, но с оглед признанието за основателност на исквете, да не се присъждат разноски.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна

страна следното:

Предявени са субективно съединени конститутивни искове с правно основание чл.30, ал.1 ЗН за намаляване на завещателното разпореждане до размера на запазената част. Основателността им е предпоставена от установяване, че страните са в твърдяната от ищите родствена връзка с починалия на 03.03.2016 г. И.П. С., като ответницата е негова преживяла съпруга, ищецът ИВ. ИВ. П. е негов син, а ИВ. Н. В. – негов внук, син на починалата негова дъщеря П.И.В., както и че наследодателят се разпоредил с цялото си имущество в полза на ответницата със завещателно разпореждане в саморъчно завещание от 05.08.1997 г.

Посочените материалноправни предпоставки не са спорни между страните и се установяват от представените писмени доказателства. Със саморъчното си завещание от 05.08.1997 г. И.П. С. завещал на ответницата, негова съпруга, цялото си движимо и недвижимо имущество, където и да се намира то, като посочил, че това е волята, която желае да изпълнят наследниците му. След текста, съдържащ завещателите разпореждания, в долния ляв ъгъл било изписано мястото на съставяне – с.Сушица, община Стражица, област Ловешка, а в долния десен ъгъл била изписана с цифри дата 05.08.1997 г., съдържаща се изписана с думи и в текста на завещанието, под която бил положен неоспорения по авторство подпис на И.П. С.

С оглед изложеното, И.П. С. е извършил валидно общо завещателно разпореждане с цялото си имущество в полза на съпругата си М. ИВ. СТ.. Завещанието отговаря на изискванията за съдържание и форма, като не са налице пороци, изводими от съдържанието му, които да водят до неговата недействителност. Текстът на завещанието е изписан ръкописно и съдържа датата на съставянето му, а под завещателните разпореждания завещателят е положил подписа си. Изразената воля на завещателя е ясна, точна и без модалитети, а обективизираното в завещанието изявление не предполага каквото и да е различно тълкуване от разпореждане с цялото имущество на И.П. С. за след смъртта му в полза на ответницата. Не се твърди и в събраните доказателства не се съдържат данни И.П. С. да е отменил завещанието си изрично или да се е разпоредил различно с последващо завещание.

Съгласно удостоверение за наследници № КМ-СА-116#1/21.04.2021 г. на Кметство Сушица И.П. С.в починал на 03.03.2016 г. и оставил за свои наследници по закон преживялата съпруга – ответницата М. ИВ. СТ. и двете си деца – ищецът ИВ. ИВ. П. и дъщеря си – П.И.В. След смъртта на наследодателя, завещанието било вписано в Служба по вписванията при Районен съд – Горна Оряховица с вх.рег.№ 4643/11.09.2018 г., акт № 160, том III. Видно от цитираното удостоверение за наследници, П.И.В. е починала на 25.02.2020 г. и оставила за наследници по закон децата си – ищецът ИВ. Н. В. и Г. Н. В.. Съгласно чл.5, ал.1 ЗН всеки от тях получил равна част от наследството на починалата, в т.ч. и от правото ѝ да иска намаление на

завещателно разпореждане (приетото в т.3, б. „б“ на Постановление № 7/28.11.1973 г. на Пленум на ВС).

Със завещателното разпореждане, починалия И.П. С. се разпоредил с цялото притежавано от него имущество в полза само на съпругата си. Съгласно чл.14 ЗН, обаче, цялото имущество може да бъде предмет на завещание, но ако с разпореждането не се накърнява запазената част на наследниците по закон от най-близка степен – низходящи, родители или съпруг (чл.28 ЗН). Съгласно чл.29, ал.3 ЗН, в случаи като настоящия, при който наследодателят е оставил за наследници по закон преживял съпруг и две деца, разполагаемата част от наследството е $\frac{1}{4}$, а запазената част на съпруга е равна на частта на всяко дете, или запазените части на съпруга и двете деца са по $\frac{1}{4}$, толкова е и разполагаемата част. И.П. С. е имал право да се разпореди чрез завещание само с $\frac{1}{4}$ от имуществото си, но разпореждането е за цялото имущество, поради което разполагаемата част е превишена.

Процесното завещателното разпореждане е общо (универсално), като отнасящо се за цялото имущество на наследодателя – чл.16, ал.1 ЗН. Намалението му следва да се извърши с дробна част, съответстваща на запазената част на съгласно чл.29 ЗН, т.е. без да се формира наследствена маса по реда и правилата на чл.31 ЗН, защото не остават свободни имущества, от които лицата по чл.28, ал.1 ЗН биха могли да получат онова, което е тяхна запазена част от наследството (така Решение № 580/02.08.2010 г. по гр.д. № 1315/2009 г. на I Г.О. на ВКС, Решение № 82/16.03.2011 г. по гр.д. № 221/2010 г. на II Г.О. на ВКС, Решение № 184/31.10.2013 г. по гр.д. № 1438/2013 г. на II Г.О. на ВКС, Решение № 25/12.02.2016 г. по гр.д. № 4119/2015 г. на I Г.О. на ВКС и много други в същия смисъл). Така завещателното разпореждане в полза на ответницата следва да бъде намалено, като запазената част на ИВ. ИВ. П. бъде възстановена с $\frac{1}{4}$, а на ИВ. Н. В. – с половината от припадащото се на неговата майка, или с $\frac{1}{8}$. Предвид изложеното до тук, исквете се явяват основателни и следва да бъдат уважени изцяло.

По присъждане на сторените разноски:

Исходът на спора и общото правило на чл.78, ал.1 ГПК предполага присъждане на сторените от ищците разноски, но предвид направеното от ответницата признание на исквете и обстоятелството, че с оглед вида и основанията им, тя не би могла да даде повод за водене на делото, по аргумент от чл.78, ал.2 ГПК отговорност за разноски не следва да бъде разпределяна.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

НАМАЛЯВА завещателното разпореждане на И.П. С., бивш жител на с.Сушица, община Стражица, починал на 03.03.2016 г., извършено със саморъчно завещание от 05.08.1997 г., вписано в Служба по вписванията при Районен съд – Горна Оряховица с вх.рег.№ 4643/11.09.2018 г., акт № 160, том III, **в полза на М. ИВ. СТ., ЕГН *******, с постоянен адрес: с.С., община С., ул... за цялото притежавано от него имущество, като **възстановява запазената част** на ИВ. ИВ. П., ЕГН *****, с постоянен адрес гр.Г.О. ул... от наследството на И.П. С., бивш жител на с.Сушица, община Стражица, починал на 03.03.2016 г., в размер на **¼ (една четвърт) от наследството.**

НАМАЛЯВА завещателното разпореждане на И.П. С., бивш жител на с.Сушица, община Стражица, починал на 03.03.2016 г., извършено със саморъчно завещание от 05.08.1997 г., вписано в Служба по вписванията при Районен съд – Горна Оряховица с вх.рег.№ 4643/11.09.2018 г., акт № 160, том III, **в полза на М. ИВ. СТ., ЕГН *******, с постоянен адрес: с.С. ул... за цялото притежавано от него имущество, като **възстановява запазената част** на ИВ. Н. В., ЕГН *****, с постоянен адрес гр.Г.О. ул... от наследството на И.П. С. бивш жител на с.Сушица, община Стражица, починал на 03.03.2016 г., в размер на **1/8 (една осма) от наследството.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____